

PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020

JEST WSPÓŁFINANSOWANY Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU POMOCY NAJBARDZIEJ POTRZEBUJĄCYM

PODPROGRAM 2019

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 [POPŻ] współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

PO PŻ przyczyniać się będzie do ograniczania ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizację działań na rzecz włączenia społecznego.

Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafiać będzie do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie), stanowiąc systematyczne wsparcie. Pomoc udzielana będzie w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które będą przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie.

Organizacje realizujące proces dystrybucji artykułów spożywczych wśród osób najbardziej potrzebujących zobowiązane są prowadzić działania w ramach środków towarzyszących mające na celu w szczególności:

1. włączenie osób doświadczających deprivacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych,
2. pomoc towarzyszącą niezbędną do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób korzystających z pomocy żywnościowej (z wyłączeniem pomocy rzeczowej),
3. wzmacnianie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego.

Poza powyższymi działaniami realizowanymi w ramach działań statutowych organizacji, prowadzone będą również działania współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w formie:

1. warsztatów kulinarnych dla różnych grup pokoleniowych z udziałem ekspertów kulinarnych, kuchmistrzów i dietetyków pokazujących różne możliwości przygotowania potraw i wykorzystania artykułów spożywczych,
2. warsztatów dietetycznych i dotyczących zdrowego żywienia,
3. programów edukacyjnych mających na celu zapoznanie z zasadami zdrowego odżywiania i przeciwdziałania marnowaniu żywności,

4. warsztatów edukacji ekonomicznej (nauka tworzenia, realizacji i kontroli realizacji budżetu domowego, ekonomicznego prowadzenia gospodarstwa domowego, z uwzględnieniem wszystkich finansowych i rzeczowych dochodów rodziny, w tym darów żywnościowych),
5. inne działania o charakterze indywidualnym i zbiorowym charakterze akcyjnym lub cyklicznym, mające na celu włączenie społeczne najbardziej potrzebujących wynikające z potrzeb zgłaszanych przez uczestników biorących udział w programie POPŻ.

Dodatkowo, każda z organizacji partnerskich regionalnych (OPR – np. Banki Żywności) i organizacji partnerskich lokalnych (OPL – m.in. organizacje partnerskie Banków Żywności) we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej (OPS) zobowiązana jest:

1. dostarczać odbiorcom pomocy informacje o miejscach, w których osoby mogą skorzystać z działań w ramach projektów EFS oraz pomoc osobom potrzebującym w korzystaniu z takich działań,
2. współpracować z OPS w celu udzielenia pomocy osobom korzystającym ze wsparcia FEAD na drodze do aktywizacji społecznej,
3. oceniać w uzgodnieniu z OPS czy poszczególne osoby objęte pomocą żywnościową wymagają wsparcia aktywizacyjnego oraz informować odbiorców końcowych o możliwościach uzyskania takiego wsparcia ze środków EFS w poszczególnych regionach (informowanie o możliwości uczestnictwa w konkretnych projektach),
4. kierować osoby zgłaszające chęć korzystania z pomocy żywnościowej do OPS celem oceny w zakresie możliwości objęcia wsparciem aktywizacyjnym.

Pomoc Żywnościowa jest dystrybuowana z Banków Żywności [Organizacja Partnerska Regionalna – OPR] do Organizacji Charytatywnych [Organizacji Partnerskich Lokalnych – OPL].

PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020

JEST WSPÓŁFINANSOWANY Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU POMOCY NAJBARDZIEJ POTRZEBUJĄCYM

PODPROGRAM 2019

CELEM PROGRAMU jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących w okresie grudzień 2019 – lipiec 2020, a jej celami szczegółowymi są:

- a) organizacja i koordynacja sieci dystrybucji pomocy żywnościowej składającej się z organizacji partnerskich lokalnych, zwanych dalej **OPL**, zgodnie z zasadami PO PŻ,
- b) racjonalne zagospodarowanie artykułów spożywczych otrzymanych z OPO oraz z innych źródeł, na potrzeby udzielania pomocy żywnościowej osobom najbardziej potrzebującym,
- c) przekazanie artykułów spożywczych osobom zakwalifikowanym do otrzymania pomocy żywnościowej zgodnie z zasadami PO PŻ,
- d) prowadzenie działań w ramach środków towarzyszących wśród osób najbardziej potrzebujących zakwalifikowanych do objęcia pomocą żywnościową, mających na celu włączenie społeczne.

OKRES DYSTRYBUCJI ŻYWNOŚCI: grudzień 2019 – lipiec 2020

Pomoc żywnościowa dystrybuowana jest przez **Bank Żywności w Toruniu** [OPR] do Organizacji Partnerskiej Lokalnej [OPL] **na terenie województwa kujawsko - pomorskiego**, która przekazuje żywność bezpośrednio do osób potrzebujących.

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI I SPOSÓB KWALIFIKACJI:

1. Pomoc w ramach POPŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafiać będzie do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie - których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, **tj. d1 402 PLN dla osoby samotnie gospodarującej i 1 056 PLN dla osoby w rodzinie**, stanowiąc systematyczne wsparcie. Pomoc udzielana będzie w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które będą przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie.
2. Sposób kwalifikacji:
  - OPS będą wydawać osobom potrzebującym skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej lub przekazywać OPL listy osób zakwalifikowanych do pomocy z POPŻ, pod warunkiem uzyskania zgody tych osób;
  - OPL mogą w swoich siedzibach przyjmować oświadczenia od osób kwalifikujących się do przyznania pomocy żywnościowej [załącznik nr 5 do wytycznych]. Oświadczenia wraz z wypełnionym skierowaniem przekazywane będą do OPS, , który potwierdza do kwalifikowalność do przyznania pomocy;
  - OPL mogą samodzielnie kwalifikować wyłącznie osoby bezdomne do udziału w POPŻ na podstawie podpisanego oświadczenia [załącznik nr 6 do wytycznych].

ZASADY PRZEKAZYWANIA ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH:

Pomoc żywnościowa jest przekazywana osobom najbardziej potrzebującym za pośrednictwem Organizacji Partnerskich Lokalnych **jako zestaw artykułów spożywczych w formie paczek żywnościowych lub posiłków.**

1. **Zestaw roczny artykułów spożywczych w Podprogramie 2019** obejmuje artykuły spożywcze w łącznej ilości ok. 48 kg w tym:
  1. Artykuły warzywne i owocowe:
    1. groszek z marchewką 3,2 kg,
    2. fasola biała 3,2 kg,
    3. koncentrat pomidorowy 1,12 kg,
    4. buraczki wiórki 1,05 kg,
    5. powidła śliwkowe 1,80 kg,
    6. sok jabłkowy klarowny 4l
  2. Artykuły skrobiowe:
    1. makaron jajeczny 4,5 kg,
    2. makaron kukurydziany bezglutenowy 1 kg
    3. ryż biały 3 kg,
    4. kasza gryczana 1,5 kg,
    5. herbatniki maślane 0,8 kg,
  3. Artykuły mleczne:
    1. mleko UHT 7 l,
    2. ser podpuszczkowy dojrzewający 2 kg,
  4. Artykuły mięsne:
    1. szynka drobiowa 2,7 kg,
    2. pasztet wieprzowy 0,48 kg,
    3. filet z makreli w oleju 1,53 kg,
  5. Cukier
    1. cukier biały 4 kg,
  6. Tłuszcze
    1. olej rzepakowy 4 l,
  7. Dania gotowe
    1. gołąbki w sosie pomidorowym 1,7 kg;
2. **Paczka żywnościowa** to minimum kilka artykułów spożywczych [co najmniej 3] z różnych grup towarowych wydawanych jednorazowo. Uznaje się za dopuszczalne aby organizacje jednorazowo wydawały artykuły żywnościowe bez ograniczeń co do minimalnej liczby produktów w pojedynczym wydaniu. Zestaw artykułów spożywczych na Podprogram 2019 określony jest dla jednego odbiorcy końcowego, zarówno dla osoby samotnie gospodarującej jak i dla osoby w rodzinie. Pomoc żywnościowa w formie paczek żywnościowych powinna być wydawana osobom najbardziej potrzebującym równomiernie w trakcie całego okresu dystrybucji w Podprogramie 2019.
3. **Posiłek** to każdy posiłek przygotowany w OPL, np. jadłodajnie, schroniska dla osób bezdomnych] do tego przeznaczone: śniadanie, II śniadanie, obiad – w szczególności gorący posiłek, podwieczerek, kolacja]. posiłki do spożycia na miejscu są przygotowywane i wydawane w placówkach posiadających zaplecze kuchenne (m.in. w schroniskach dla bezdomnych, jadłodajniach, noclegowniach) z wyłączeniem świadczenia usług firm zewnętrznych (np. catering).
4. W przypadku gdy liczba osób uprawnionych do pomocy żywnościowej zgłaszających się w trakcie realizacji Podprogramu 2019 jest większa niż do danej OPR/OPL będzie większa niż planowana, Instytucja Zarządzająca dopuszcza zmniejszenie zestawu rocznego dla 1 osoby, nie więcej jednakże niż do 80% jego całkowitej ilości (tj. do ok. 38,8kg). W zestawie należy w miarę możliwości uwzględnić produkty ze wszystkich 7 grup artykułów spożywczych.
5. W uzasadnionych sytuacjach np. stan zdrowia lub indywidualne potrzeby żywnościowe można zmienić artykuł spożywczy na inny w odpowiedniej proporcji lub zwiększyć liczbę opakowań.

6. W przypadku rodzin z dziećmi dopuszcza się zwiększenie liczby opakowań artykułów spożywczych do potrzeb rodzin .
7. **Żywność jest wydawana osobom potrzebującym w ramach POPŻ nieodpłatnie.**

SKŁADANIE SKARG PRZEZ OSOBY NAJBARDZIEJ POTRZEBUJĄCE:

Każda osoba potrzebująca ma prawo złożenia skargi dotyczącej sposobu dystrybucji żywności do lokalnego Banku Żywności, następnie do Federacji Polskich Banków Żywności z siedzibą w Warszawie albo do Instytucji Zarządzającej - Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

DZIAŁANIA TOWARZYSZĄCE:

Działania realizowane przez Bank Żywności na rzecz podopiecznych OPL, przy współpracy z OPL i OPS:

- warsztaty kulinarne;
- warsztaty edukacji ekonomicznej;
- warsztaty dietetyczne;
- warsztaty niemarnowania żywności,
- inne działania o charakterze indywidualnym i zbiorowym charakterze akcyjnym lub cyklicznym, mające na celu włączenie społeczne najbardziej potrzebujących

Działania realizowane są w siedzibie organizacji biorącej udział w Podprogramie lub w miejscu wyznaczonym przez organizację na rzecz podopiecznych, którzy zostali zakwalifikowani do otrzymania pomocy żywnościowej, w pobliżu ich miejsca zamieszkania. Terminy oraz miejsca realizacji warsztatów znajdują się na stronach internetowych Banków Żywności.

Działania realizowane przez Organizacje Partnerskie Lokalne na rzecz podopiecznych to:

- włączenie osób doświadczających deprivacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych, np.: zajęcia aktywizujące i wspólne inicjatywy na rzecz społeczności lokalnej, zmierzające do wyjścia z ubóstwa;
- grupy wsparcia dla różnych kategorii osób w trudnej sytuacji (np. osoby starsze, matki z dziećmi, osoby samotne);
- pomoc towarzysząca niezbędna do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych – osób korzystających z pomocy żywnościowej (z wyłączeniem pomocy rzeczowej);
- pomoc w utrzymaniu higieny osobistej osobom bezdomnym;
- wsparcie psychologiczne/terapeutyczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Do udziału w działaniach towarzyszących ma prawo każda osoba, która otrzymała skierowanie z OPS do odbioru wsparcia żywnościowego w ramach POPŻ – ale nie znaczy to, że każda osoba musi z nich skorzystać. Konieczna jest współpraca z OPS w zakresie rzeczywistych potrzeb objęcia wsparciem działaniami osób, które korzystają z POPŻ. Działania nie mogą się pokrywać z działaniami prowadzonymi w ramach innych funduszy unijnych (EFS i PROW) w danym województwie, ale muszą być z nimi komplementarne.